

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXI. — Izdan in razposlan dne 2. maja 1885.

53.

Dopustno pismo od 5. marcija 1885,

za lokomotivno železnico od Hannsdorfa do državne meje proti Ziegenhalsu s kriloma.

M i F r a n c J o ž e f P r v i,
po milosti Božji cesar avstrijski,
 apostolski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, saleburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je avstrijska družba lokalnih železnic v Pragi zaprosila, da bi ji se dala dopustitev ali koncesija v delo in rabo namerjane lokalne železnice od Hannsdorfa do državne meje proti Ziegenhalsu z kriloma, vzvidelo Nam se je z ozirom na občno korist tega podjetja imenovani družbi po postavi o dopuščanju železnic od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238), in tako tudi postavah od 25. maja 1880 (Drž. zak. št. 56), od 26. decembra 1882 (Drž. zak. št. 180) in od 28. decembra 1884 (Drž. zak. št. 203), to dopustitev podeliti takó le:

§. 1.

Dajemo avstrijski družbi lokalnih železnic v Pragi pravico narediti in uživati lokomotivno kot lokalno železnico s pravilno medkolesno širino od postaje

Hannsdorf priv. moravske mejne železnice na Goldenstein, Lindenwiese in Freiwaldau do državne meje v stik s pruskim železnocestnim omrežjem proti Ziegenhalsu.

Družba ima dalje dolžnost, na zahteve državne uprave, kadar nastanejo v to dogovorjeni uveti, izvesti krili koncesijonirane železnice.

1. od Lindenwiese na Sieghartice (Setzdorf) in Friedberg do državne meje pri Bernaticah (Heinersdorf) in

2. od nekega mesta koncesijonirane železnice pri Sandbühel na Saubsdorf do državne meje pri Kunjeticah (Kunzendorf).

Gledé stika koncesijonirane železnice s podaljškom železnocestnim, ki se izvede na pruskem ozemlju, do Ziegenhalsa, in morebiti gledé dela tega podaljška, katero bi bilo prevzeti, dalje v oziru na stik prej navedenih kril s pruskim železnocestnim omrežjem in na prometno službo po stičnih kosih in v stikalnih postajah pridržuje se državni pogodbi s kraljevsko prusko vlado ustanoviti dotična določila ter ima družba dolžnost, podvreči se tem določilom in obveznostim, ki bodo odtod za-njo izvirale.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustnice, dodeljujejo se naslednja olajšila:

- a) oprostitev od štampiljev in pristojbin za vse pogodbe, knjižne vpise, vloge in druge listine v nabavo kapitala in zagotovilo obresti od kapitala in vršbe do časa, ko se začne vršba vožnje, in za pridobitev zemljišč, za delo in opravo železnice do konca prvega vršbenega leta;
- b) oprostitev od štampiljev in pristojbin za prvo izdatbo delnic in predstvenih ter drugotnih obligacij (deležnih listov) z interimalnimi listi vred, in za vknjižbo omenjenih obligacij, kakor tudi od presnemščine, kar se je nabere o nakupu zemljišča;
- c) oprostitev od pristojbin in taks, dolžnih za podeljeno koncesijo in za izdatbo te dopustnice;
- d) oprostitev od pridobnine in dohodarine, od plačevanja štempeljskih pristojbin kuponom in tako tudi od vsakega novega davka, kateri bi se utegnili vvesti s prihodnjimi postavami, na trideset (30) let od dne današnjega.

§. 3.

Družba je dolžna, delo v §. 1, prvem odstavku imenovane železnice precej začeti, in v poltretjem letu, računeč od današnjega dne dokončati, dodelano železnico precej v občno službo izročiti ter vožnjo po nji ves čas, dokler traja koncesija, nepretrgoma vzdržavati.

Da bode zgornjega roka za delo držala se, dolžna je družba dati varnost, položivši primerno kavcijo v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novi varovancev.

Rok, do kdaj naj se izdelata krili v §. 1, drugem odstavku pod 1 in 2 navedeni, ustanovi trgovinsko ministerstvo pozneje, kadar izdá nalog, izvesti ji.

§. 4.

Da izdela dopuščeno železnico, priteza se avstrijski družbi lokalnih železnic pravica razlastitve (razsvojitve) po določilih dotičnih postavnih propisov.

Ista pravica naj se družbi dodeli tudi zastran tistih krilnih železnic, ki bi imele narediti se do posameznih obrtniških zavodov, in o katerih bi državna uprava spoznala, da jih je v javnem interesu napraviti.

§. 5.

Družbi se je ob delu in rabi dopuščene ceste držati tega, kar ustanavlja to dopustno pismo, in dopustilnih uvetov, ki jih postavi trgovinsko ministerstvo, ter tudi tega, kar velevajo semkaj mereči zakoni in ukazi, zlasti železnocestni dopustni zakon od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238) in železnocestni vršbeni red od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) in pa zakonov in ukazov, kateri se morebiti pozneje dadó.

Kar se voznje same tiče, odpuščajo se varnostne naredbe propisane v redu železnocestne vršbe in dotičnih dodatnih ukazih v toliko, kolikor se bode z ozirom na znižano maksimalno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo, da se smejo, ter bodo na to stran veljali dotični posebni propisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Cifra efektivne in nominalne glavnice za napravo koncesijonirane lokalne železnice in obrazci predstvenih in drugotnih obligacij (deležnih listov), ki se imajo izdati v dobavo glavnice za to železnico, potrebujejo odobrenja državne uprave.

Ako bi po iztečaju prvega vršbenega leta bilo treba še drugih novih stavbin ali bi se pomnožile vršbene oprave, smejo se dotični troškovi prišteti napravnemu kapitalu, ako je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo vršbenih oprav in če se troškovi izkažejo, kakor je prav.

Zgornja določila uporabljajo se zmyslu primerno na krili v §. 1 pod številom 1 in 2 omenjeni v slučajih, ko bi se izveli, s to mero, da bode z odobrenjem državne uprave ustanoviti, kako se dobavijo novci za ti krili.

§. 7.

Poslovršbo na koncesijonirani železnici in na krilih v §. 1 navedenih bode državna uprava za družbin račun vodila.

Načine te voditve bode uravnovala vršbena pogodba, katero sklene državna uprava z družbo.

Državni upravi pristoji pravica, ustanavljati pobirane tarife, odnosno tarife deleže, ki pripadajo lokalni železnici; ali pri tem bode gledati na to, da bode v tej lokalni železnici investirana glavnica nosila primerne obresti.

§. 8.

Transporti vojakov naj bodo po znižanih tarifnih cenah, in to po tistih določilih o tem in o polajšilih potujočim vojakom, katera vsak čas veljajo pri moravski mejni železnici.

Ta določila obsezajo tudi deželno brambovstvo obéh državnih polovic, tirolske deželne strelce, in to ne samo ob potovanji na račun državne blagajnice, nego tudi ob službenem potovanji na svoj račun k vajam v orožji in priglednim zborom, potem vojaško stražno krdelo civilnih sodišč Dunajskih, žandarstvo, ter po vojaški osnovano finančno in varnostno stražo.

Družba se zavezuje, pristati na dogovor med avstrijskimi železnocestnimi društvi ukrenen o nabavi in imetji opravnih reči za vojaške transporte in o vzajemnem pripomaganji z vozili ob večjih vojaških transportih, potem na organska določila in na služabni propis o bojnih železnocestnih oddelkih, ter tudi na potlejšnji, 1. junija 1871 obveljavši dodatni dogovor o transportu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležeče prevažati ob troških vojaške blagajnice.

Tako je tudi dolžna pristati na dogovor, katerega je z železnocestnimi društvi ukreniti o vzajemnem pripomaganji z osebjem ob velikih vojaških transportih in na propis o vojaških transportih po železnicah.

Te dolžnosti ima družba samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje z ozirom na drugotnost te proge in na polajšila vsled tega dodeljena gledé naprave, opreme in cele vršbe zdi biti zvršljivo, o čemer pristoji razloka trgovinskemu ministerstvu.

Družba se zavezuje, da se hoče pri oddajanji služeb v zmislu postave od 19. aprila 1872 (Drž. zak. št. 60) ozirati na doslužene podoficirje iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 9.

Dopustna doba in z njo vred v §. 9 lit. b) železnocestnega dopustnega zakona izrečena obramba proti napravi novih železnic, ustanavlja se na devetdeset (90) let, šteječ od današnjega dneva, in mine po tem roku.

Državna uprava sme tudi izreči, da je koncesija pred iztečajem zgornjega roka izgubila svojo moč, ako se ne bi dostale dolžnosti v §. 3 ustanovljene o začetku in zvršetku delanja in ter o začetku in vzdržbi vožnje, in bi se prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §^a 11^a, lit. b) železnocestnega dopustnega zakona niti ne posebno s političnimi ali novčnimi krizami.

§. 10.

Državna uprava si prihanja pravico, da more vselej koncesijonirano železnico, ko se dodela in v službo izroči, odkupiti po naslednjih določilih:

- a) Da se določi odkupščina, seštejó se letni čisti dohodki, kar jih je podjetje imelo v poslednjih petih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti dohodki dveh najslabejših let in povprečni čisti dohodek ostalih treh let se izračuni.

Temu srednjemu čistemu donosu enakšna letna renta za še ostali čas koncesije (odkupna renta) sestavlja odkupščino.

- b) Ako bi tako najdeni srednji čisti donos ne dosegel vsaj stalne matematične letnine, katera je — vzevši 4 odstotke in $\frac{1}{2}$ za letno obrestno mero — po-

trebna, da se oddolži v 90 letih od državne uprave odobrena nominalna glavnica za napravo koncesijonirane železnice (§. 6), tedaj naj ta letnina za čas, dokler še traja koncesija, veljá za odkupščino.

- c) Po le-tem ustanovljena minimalna odkupna renta veljá tudi tedaj, če se železnica odkupi pred petim vršbenim letom.
- d) Odkupno rento bode država družbi v poluletnih, 30. junija in 31. decembra vsacega leta v dobi še ostali koncesije dekursivno dospevajočih odplačilih plačevala.

Sosebno stopa odkupna renta, kolikor je bode za glavno progo, zarad zmislu primerne uporabe določil, po katerih gre družbi vsled postave od 7. junija 1883 (Drž. zak. št. 106) dani erarialni zajem odplačati in obrestovati, na mesto čistega donosa, doseženega iz železnocestne vršbe.

Takisto je družba tudi z odkupno rento, ki ji pristoji za glavno progo, zavezana za vračilo dotičnim določilom primerno drugotnih obligacij (deležnih listov) izdanih za koncesijonirano železnico in morebiti za obrestovanje istih.

- e) Državni upravi se pridržuje pravica, kadar koli namesto še ne dospelih odplačil odkupne rente kot odkupščino plačati glavnično vrednost istih, diskontirano tako, da se računijo obresti na obresti.

Za obrestno mero računu glavnične vrednosti postavlja se 5 od sto, a kadar obveljá minimalna odkupna renta, $4\frac{1}{2}$ od sto.

Ako se država odloči, da plača glavnično vrednost, naj jo — kakor si sama izbere — plača v gotovini ali z državnimi zadolžnicami.

Državne zadolžnice je pri tem računiti po ceni, kakoršna se podá kot srednja cena državnih zadolžnic enake vrste po uradnih zapisih da je bila v neposrednje poprejšnjem poluletji na Dunajski borski.

Ako bi tedaj, kadar se glavnica plača, bil še kak ostanek erarialnega zajma neizplačan, odbije se od glavnice, ki jo bode družbi plačati, in s tem ugasne državi tudi pravico do takih zastalih obresti.

- f) Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država izplačavši odkupščino brez drugega odmenila ali vračila v last in užitek te tukaj koncesijonirane proge z vsemi prej omenjenimi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, — tudi vozil in zalog materijala.

Družba ima dolžnost, državi v slučaju odkupljenja izročiti železnico brez vsakega bremena ter za tega delj o svojem trošku narediti, da se iz knjige izbrišejo vsa bremena in dolgovi, kar bi se jih o času odkupljenja držalo železnice.

Ob enem, ko se izbrišejo le-ta bremena, katera ostanejo družbi na skrb, vpiše se knjižno družbi pristoječa odkupna renta.

§. 11.

Ko mine dopustilo in tist dan, kadar mine, preide na državo brez vračila neobremenjena svojina in užitek dopuščene železnice, in vse premične in nepremične pritikline, tudi vozilnega parka in zalog materijala (§. 10).

Ako to dopustilo mine, ter tudi, ako se odkupi železnica (§. 10), ostaja družbi last rezervnega zaloga napravljenega iz lastnih dohodkov podjetja in kar bi imela terjati po obračunu o poslednji vršbeni dobi pred odkupom, po tem

last posebnih del in poslopij napravljenih ali pridobljenih iz lastnega imetka, katere je sezidala ali si pridobila vsled pooblastila od državne uprave z izrečnim pristavkom, da ne bodo pritiklina železnici.

§. 12.

Državna uprava ima pravico, uveriti se, da so dela železne ceste ter tudi vršbena oprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po cesarskem komisarji, ki je postavljen za družbo avstrijsko lokalnih železnic, pregledovati gospodarjenje.

Za tu ustanovljeno nadziranje železnocestnega podjetja družba ne plačuje v državno blagajno posebnega povračila.

§. 13.

Državni upravi se dalje prihranja pravica, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila po večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, naložene v dopustnici, v dopustnih uvetih ali v zakonih, poprijeti se naredeb, primernih zakonom ter po okólnostih — še predno izteče koncesija, — izreči da je ista ugasnila.

Resno opominjaje vsacega, da ne dela zoper to, kar ustanovljuje le-ta dopustnica, in dodeljujoč družbi pravico, zastran izkazne škode pred Našimi sodišči zahtevati odméne, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico in vsem tem, kar se v njej ustanavlja.

V dokaz tega izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstva glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, petega dne meseca marcija v letu po odrešnji sveta tisoč osem sto osemdesetem petem Našega cesarjevanja tridesetem sedmem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Pino s. r.

Dunajewski s. r.